

Nr 58.

Av herr **Anderson** i Knapasjö, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning till mindre jordbrukare i skogsbygder för å dem tillhörig gröda av älgar förorsakad skada

Vid förra årets riksdag väcktes av hr Rune en motion, däri från såväl rättvisans som från jaktvårdssynpunkt framhölls angelägenheten av att innehavare av torp och lägenheter å kronoparker erhöles ersättning för den skada älgar stundom åstadkomma å avsides och enstaka liggande åkrar. Jordbruksutskottet, som hade motionen till förberedande behandling, avstyrkte densamma uteslutande av det skäl, att utskottet under hand inhämtat under rättelse från domänstyrelsen, att ersättning genom dess försorg lämnats för dylik skada till torpare och lägenhetsinnehavare å kronoparker och att så även framdeles kommer att ske. Samma motion har dock förnyats även i år.

Emellertid är det icke blott torpare och lägenhetsinnehavare å själva kronoparkerna, som stundom få lida skada i berörda hänseende. På vissa orter, där älgar mera allmänt förekomma, avvaktas med oro tiden närmast före skörden, då älgen oftast söker sig fram till åkrarna, och man går stundom turvis vakt om nätterna för att freda grödan för älgstånden. Det är just de små, längst uppe i skogsbygder liggande brukningsdelarne, som äro utsatta för denna olägenhet och vilka följaktligen ha svårast att bära den förlust, som uppstår genom åverkan på deras knappa skörd, hur ringa den än värderad i penningar må vara. Under sådana förhållanden må det icke förvåna, att älgen, detta vackra skogens högdjur, ses med oblida ögon och betraktas som en fiende till den fattiga jordbruksbefolkningen i obygderna. Trots sträng lagstiftning mot åverkan på älgstam-

men under olovlig jakttid är fara värt, att det dolda utrotningskriget skall så decimera densamma, att älgen snart blir en sällsynt prydnad för våra skogar.

Då nu statsmakterna med stränga bestämmelser mot åverkan sökt skydda älgstammen för utrotning, är det endast en gärd av rättvisa att jämväl ersättning lämnas för den skada, som åstadkommes på de åker-täppor i skogsbrynen, vilka råka ligga i vägen för älgens strövtåg. Dessa ersättningsanspråk komma sannolikt icke att bliva så stora, enär det, som ovan nämnts, företrädesvis är på avsidet liggande små åkrar och tegar sådan skada sker, men för den fattige jordinnehavaren, som drabbas härav, är dock en om än så ringa gottgörelse för liden skada av största betydelse. Hur med konstaterande av skedd skadegörelse och ersättning härför enklast och lämpligast bör ordnas, torde böra bero på Kungl. Maj:t att pröva. Möjligen kan jämväl i detta fall, likasom till torp och lägenheter å kronoparker, domänstyrelsen ombesörja ersättning i de fall, då ersättningsanspråk framställts och efter undersökning befunnits välgrundade. Om vederbörande kommunala myndigheter, i likhet med vad som praktiseras rörande ersättning för dödade rovdjur, och i detta fall efter verkställd värdering av skedd skada, förskottera beloppet, torde kostnaderna för syneförrättning o. d. kunna ledbringas till ett minimum. Möjligen kan annat sätt för värdering av skada och ersättning härför finnas lämpligare.

Som bilaga bifogas utdrag ur en skrivelse, undertecknad av ett trettio-tal innehavare av småbruk, vilka beklaga sig över i motionen berörda förhållande.

På grund av vad sålunda anförts får jag alltså föreslå,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t genom domänstyrelsens försorg eller på annat lämpligt sätt måtte bereda i skogsbygder boende mindre jordbrukare tillfälle till ersättning för den skada, som av älgar bevisligen förorsakats å deras gröda.

Stockholm den 25 jan. 1915.

C. Edor Anderson.

Avskrift.

Bilaga.

*Herr Riksdagsman C. Edor Anderson,
Stockholm.*

Undertecknade bedja härmed få meddela, att älgar under de senare åren allt mer och mer förorsaka skada å grödan för många av oss åboar i dessa trakter.

Största skadan förorsakas å avsides liggande tegodlingar, där älgarna kunna husera mera ostört, och har det inträffat att de å t. ex. havretegar repat av havrerisporna på stora områden samt för övrigt trampat och balat ned säden totalt, så att grödan i många fall på dessa områden blivit fullständigt förstörd.

Detta utgör för många rätt kännbara förluster, i synnerhet då som t. ex. senaste året skörden på grund av torkan i alla fall blev ganska knapp.

Vi skulle därför med glädje och tillfredsställelse läsa varje ansats till att bereda oss mindre jordbrukare hjälp i berörda syfte.

Mossebo, Kinds härad den — — —

Frits Bohlin.

Med instämmande av 29 småbrukare från skilda delar av samma trakt.
